

Universitat
de Girona

MEMÒRIA 2024

Síndica de la UdG

ÍNDEX

Pàg. 3 | INTRODUCCIÓ

Pàg. 7 | CONSIDERACIONS GENERALS DEL CONTEXT

Pàg. 14 | COMENTARI DE LES DADES

Pàg. 14 | Casos tramitats

Pàg. 14 | Entrades anuals de casos

Pàg. 15 | Entrada mensual de casos

Pàg. 16 | Iniciativa individual / col·lectiva/ ofici

Pàg. 16 | Col·lectiu al qual pertany el peticionari

Pàg. 17 | Casos atesos segons temàtica

Pàg. 19 | Tancament segons interès del peticionari

Pàg. 19 | Activitat generada

Pàg. 21 | CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS

INTRODUCCIÓ

«Com és que tenim tanta informació però sabem tan poc?»

Noam Chomsky

Temps de policrisi

Vivim temps de canvis accelerats, d'incertesa, de grans contradiccions i amenaces que van al cor del sistema democràtic, d'alteració de les relacions interpersonals i socials, de capgirament de les formes d'interacció, sovint mediatitzades per les noves tecnologies, que generen desconcert en les motivacions i pertorben les expectatives personals.

Deia Nuccio Ordine, fa cinc anys, a redós de l'impacte de la digitalització en la situació de pandèmia, que conversar a les xarxes socials no és el mateix que conrear afectes, i que «una relació, per ser genuïna, necessita llaços vius, reals, físics», que darrere la connexió permanent amb els altres poden acabar-se formant noves formes de terrible soledat. Citant Nellie Bowles a *The New York Times*, fa referència al que als EUA ja s'observava fa uns anys, una disminució de l'ús de dispositius tecnològics en famílies riques i un augment en famílies pobres i de classe mitjana. No és intranscendent que les elits de Silicon Valley portin els seus fills a escoles que prioritzen les relacions humanes enfront de les tecnologies; i tampoc no és intranscendent el que està passant als EUA, o en altres llocs del món amb clares derives repressives i antidemocràtiques. Alhora, s'incrementen —encara de forma molt tímida— les veus crítiques en relació amb els riscos associats a la desinformació, la manipulació i les falsedats derivades de l'ús sense límits ni regulació de les xarxes socials i les noves eines de la IA. «La tecnologia, com un *pharmakon*, pot curar o intoxicar», ens deia també Ordine, i si, d'acord amb Saint-Exupéry, «no existeix més que un veritable luxe, el de les relacions humanes», ens hauríem de preguntar si el luxe de la interacció humana podria estar cada vegada més reservat als fills dels rics, alhora que allò virtual i digital pot quedar circumscrit a la

formació dels menys afavorits i què, en conseqüència, podria comportar aquesta deriva.

Però no és només l'impacte de la tecnologia, la digitalització o la irrupció de la intel·ligència artificial, amb conseqüències extraordinàries, tot i que encara ben incertes i d'evolució molt dubtosa, el que ens hauria de preocupar. Són temps de *policrisi*, de crisis múltiples, en què és tan difícil donar resposta als reptes i problemes plantejats com identificar-los i definir-los; se susciten dubtes sobre la veritat i la falsedat; la democràcia, malgrat ser el sistema polític de referència, té serioses dificultats per assolir les fites d'igualtat i dignitat per a tothom. A la universitat es presenten grans reptes per preservar la seva essència humanística, en les seves dimensions intel·lectual, social i ètica. Com a institució secular, principal dipositària de la creació i transmissió de coneixement, és al centre de la dissonància provocada, en gran part, pel fet de disposar més que mai de la màxima informació i coneixement, alhora que es produeixen les majors discrepàncies en el diagnòstic i la solució dels problemes.

En un sistema democràtic basat en la defensa dels valors i els drets humans, la responsabilitat de creació, gestió i transmissió de coneixement va inexorablement associada a la cerca de la veritat i del benestar de la societat. Més enllà de la formació de capital humà, de la preparació de professionals i la formació de la ciutadania del futur, les universitats són i han de ser, com ho han estat al llarg dels seus més de mil anys d'història, la veu i consciència crítica de la societat, els principals centres de reflexió, anàlisi i prospectiva sobre l'evolució de la societat mateixa per liderar les propostes de solució als conflictes i crisis diverses.

En aquest marc, les sindicatures de greuges universitàries podem i hem de continuar fent una aportació important en la defensa dels drets, valors i llibertats democràtiques; des dels aspectes més particulars i personals, menors o no, dels membres de la comunitat universitària que es dirigeixen a nosaltres, fins al treball —que també ens correspon— com a observatori privilegiat que contribueix a la millora contínua de la qualitat universitària, en el seu sentit més ampli: humanístic, ètic i de justícia social. Perquè la Universitat, ja fa molts anys, va decidir dotar-se d'una mirada lliure, independent i autònoma dins la institució mateixa amb la creació de la figura del síndic o síndica universitària. La seva autonomia, l'autonomia de les síndiques i els síndics, és la de la universitat mateixa.

2024, trenta anys de síndic o síndica de la UdG

Durant l'any 2024 la UdG ha commemorat els trenta anys d'existència del síndic o síndica de la Universitat. Com tantes altres celebracions dels últims tres anys, hem fet un viatge a la dècada dels noranta del segle passat; hem recordat i posat en valor que el 15 de setembre de 1994 va sortir publicat al BOU (Butlletí Oficial de la UdG) el nomenament de Joan Olòriz com a primer síndic dels estudiants i president de la Comissió de Defensa dels Estudiants. Un any després, els Estatuts aprovats l'11 d'octubre de 1995 consolidarien la figura i les funcions del síndic o síndica de la UdG i així, un mes més tard de l'aprovació d'aquells primers Estatuts, mitjançant una resolució del rector Josep M. Nadal, de 8 de novembre, s'estendrien les atribucions a tota la comunitat universitària, és a dir, estudiants, PDI i PAS.

Podem afirmar, doncs, que la UdG no només va ser de les primeres universitats a crear la figura del síndic o síndica, sinó que també va ser especialment diligent a donar-li formalitat legal i institucional. Cal recordar que, en aquell moment, cap llei, ni estatal ni catalana, contemplava la figura del síndic o síndica universitària. Malgrat això, el 1996 ja hi havia disset *defensorías universitarias* a tot l'Estat i es va celebrar la primera trobada a la Universitat Jaume I de Castelló. La majoria d'universitats catalanes ja havien nomenat síndic o síndica: a més de la UdG, la Universitat de Barcelona (1988), la Universitat Rovira i Virgili (1994), la Universitat Politècnica de Catalunya (1995), la Universitat Autònoma de Barcelona (1996), la Universitat de Lleida (1996) i la Universitat Pompeu Fabra (1996).

La primera referència a la figura del «síndic de greuges de la universitat» en un text legal apareix a la Llei 16/1998, de 28 de desembre, dels consells socials de les universitats públiques de Catalunya, que l'esmenta com una figura opcional. Posteriorment, el 2001, la llei estatal d'universitats (Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats) incloïa una disposició addicional per regular-ne la implantació obligatòria. La vigent llei estatal d'universitats, aprovada fa dos anys *(Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del Sistema Universitari)*, consolida, en el seu article 43, la figura del síndic o síndica com una «unitat bàsica» que han de tenir totes les universitats. Els estatuts de les universitats que s'han aprovat darrerament desenvolupen la regulació de# l'estructura i el funcionament de les sindicatures universitàries, #

així com el procediment d'elecció del síndic o síndica, que és competència del Claustre universitari. Un cop aprovats els nous estatuts de la UdG, durant el 2025 s'haurà d'elaborar el reglament de la sindicatura universitària per continuar treballant, com s'ha fet sempre durant aquests trenta anys, en la defensa dels valors i llibertats al servei de la comunitat universitària.#

Montserrat Palma Muñoz
Síndica de la UdG – Abril 2025

CONSIDERACIONS GENERALS DEL CONTEXT

▪ 2024. Activitats institucionals

Com ja és habitual, en el marc de les xarxes de sindicatures universitàries, ja sigui en l'àmbit estatal (Conferencia Estatal de Defensorías Universitarias) o el propi de les universitats catalanes (Fòrum SIUCAT —Sindicatures de Greuges de les Universitats de Catalunya— i Fòrum de Sindicatures de Greuges de la Xarxa Vives), la síndica de la UdG ha participat, al llarg de l'any, en les activitats de caràcter institucional, col·laboratiu i formatiu. Des de la sindicatura de la UdG sempre s'ha considerat d'especial rellevància aquest treball en xarxa, ja que contribueix de manera molt significativa a la millora i eficàcia de les tasques i funcions que es porten a terme.

Per àmbits, les activitats realitzades o en què s'ha participat durant l'any 2024 són:

- **CEDU:** En la Conferencia Estatal de Defensorías Universitarias, la síndica de la UdG, participa de forma directa i activa en la seva estructura organitzativa i de govern ja que, des d'octubre de 2023, forma part de la comissió executiva, exercint les responsabilitats de la vocalia de relacions institucionals i xarxes territorials. Amb la presidència i vicepresidència de la CEDU ha participat en les reunions de treball mantingudes amb responsables del Ministeri d'Universitats, amb la presidenta de la CRUE, amb la Fundación CyD i amb el

Defensor del Pueblo. La comissió executiva de la CEDU ha celebrat durant el 2024 deu reunions, presencials o en línia. També s'han mantingut dues reunions amb els responsables de les xarxes territorials o autonòmiques.

Pel que fa a les activitats habituals de la CEDU en el seu conjunt, hem de destacar la participació de la síndica i la responsable de l'oficina a la jornada tècnica realitzada a la Universitat Carlos III de Madrid el 24 de maig. Enguany els temes tractats han estat, per una banda, la regulació de les defensories universitàries als estatuts de les universitats com a conseqüència de la publicació de la Llei orgànica 2/2023 del Sistema Universitari, de 22 de març, i per l'altra es va treballar el tema de la salut mental, la gestió de l'estrès i l'ansietat a les universitats i en el marc de l'atenció que es dóna des de les sindicatures. Posteriorment, del 23 al 25 d'octubre, la síndica va participar en el XXVI Encuentro Estatal a la Universitat de Huelva, en què es va debatre sobre la justícia restaurativa universitària, l'atenció a la diversitat funcional a les universitats i les problemàtiques de l'estudiantat, entre altres temes.

- **Fòrum SiUCAT:** Els síndics i síndiques de les universitats de Catalunya, reunits a la UAB el 28 de febrer per tractar i debatre els problemes de salut mental i benestar emocional a les universitats, van decidir impulsar la creació del Fòrum de les Sindicatures de Greuges de les universitats de Catalunya, SIUCAT. L'objectiu és formalitzar el treball conjunt i compartit sobre inquietuds i temes d'interès comú que ja s'estava desenvolupant des de feia temps. Així doncs, a la trobada mantinguda a la UdG el 13 de novembre, amb motiu de la celebració dels 30 anys de la nostra sindicatura, es va signar el protocol de

constituïció i funcionament del Fòrum de les Sindicatures de Greuges de les Universitats de Catalunya, SIUCAT.

- **Xarxa Vives d'Universitats:** Les sindicatures de greuges de la Xarxa Vives mantenen una trobada anual, habitualment a primers de juliol. La XV Trobada Fòrum Vives de sindicatures de greuges, defensories i persones mediadores universitàries es va fer a la Universitat d'Andorra els dies 4 i 5 de juliol de 2024. El programa de treball va incloure exposicions i debats sobre l'impacte de la intel·ligència artificial en els estudis i en la vida universitària.
- **Síndic de Greuges de Catalunya:** Els síndics i síndiques de les universitats de Catalunya mantenen una relació històrica, consolidada i estable de cooperació, intercanvi i treball conjunt amb el Síndic de Greuges de Catalunya. Durant l'any 2024 s'ha treballat especialment en la revisió i actualització dels protocols de col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i cada una de les sindicatures universitàries, amb la previsió de procedir a signar-los a primers de 2025. Així mateix, durant el 2024 s'ha continuat treballant en qüestions d'interès compartit, particularment en relació amb la justícia restaurativa i el desenvolupament de pràctiques i mesures restauratives en els nostres àmbits d'actuació i en els campus universitaris.

▪ **2024. Nous estatuts de la UdG**

Com vam exposar a la memòria de l'any 2023, l'aprovació de la LOSU a escala estatal i de les Normes de convivència de la UdG, amb la consegüent constituïció de la Comissió de Convivència, d'acord amb la Llei de Convivència Universitària del 2022, va comportar importants novetats en el marc legal de la vida universitària, que s'han desenvolupat durant l'any 2024.

Amb la LOSU, com totes les universitats, la UdG ha procedit a elaborar uns nous estatuts. Per a les sindicatures, la nova llei representa un millor reconeixement legal, ja que passem a formar part de les anomenades «unitats bàsiques» de l'estructura universitària i s'estableix la votació del síndic o síndica per part del Claustre com a sistema únic d'elecció, donant així compliment literal a les recomanacions dels Principis de Venècia (2019), amb la finalitat de reforçar l'autoritat, la imparcialitat, la independència i la legitimitat de la institució.

La regulació de la figura del síndic o síndica de la Universitat de Girona, la seva elecció i nomenament, així com les seves funcions i competències, s'estableixen a la secció sisena del capítol II del títol III, articles 118, 119 i 120 dels nous Estatuts de la UdG, aprovats el 19 de setembre de 2024 pel Claustre de la UdG.

Un cop aprovats per la Generalitat de Catalunya i publicats, durant el 2025 es procedirà a l'elaboració del Reglament de funcionament de la Sindicatura, que haurà de ser aprovat pel Consell de Govern, d'acord amb l'article 120.h).

▪ **2024. Nous canals de comunicació i presentació de queixes**

A principis del 2024 es va posar en funcionament la nova bústia electrònica de la síndica, que significa afegir una via més de contacte a les ja existents: correu electrònic, contacte telefònic i correu postal, i presencialment a l'oficina de la síndica.

De forma pràcticament simultània, a la UdG s'han posat també en servei nous canals de presentació de queixes, denúncies, propostes o suggeriments dirigits a diferents òrgans i serveis de la UdG ampliant les opcions i els espais de defensa dels drets i llibertats, la transparència i la participació democràtica.

**“La posada en
funcionament del
canal intern
d’informació i de la
bústia ètica i de
bona convivència,
juntament amb la
bústia de la síndica,
ha de permetre
anar construint un
sistema de
garanties
progressivament
més sòlid i
estructurat.”**

Per una banda, el canal intern d’informació, que recull les informacions o denúncies vinculades a infraccions normatives i a la lluita contra la corrupció, i que es vincula a la Comissió Antifrau (Acord de la sessió ordinària núm. 11/2024 de 16 de desembre, del Consell de Govern de la Universitat de Girona, d’aprovació de la modificació del reglament pel qual es regula el sistema intern d’informació de la Universitat de Girona i es crea la Comissió Antifrau). I per l’altra, la bústia ètica i de bona convivència, que aplega les queixes i denúncies sobre incompliments o conflictes que puguin contravenir les Normes de convivència de la Universitat de Girona, aprovades pel Consell de Govern en la sessió ordinària 4/2023, de 30 de març.

Aquestes noves eines són, sens dubte, molt positives per al bon funcionament de la institució universitària, ja que contribueixen a la millora de la convivència, a garantir el degut compliment de responsabilitats i a assegurar la protecció de drets i llibertats, així com a millorar la qualitat institucional, ètica, cívica i humana.

La incorporació de nous instruments i nous canals de comunicació amb els òrgans de la Universitat que han de vetllar pel compliment de les normes i per l’aplicació de mesures preventives i procediments que garanteixin els drets i llibertats dels membres de la comunitat universitària, la convivència i la resolució de conflictes en l’àmbit universitari és, en qualsevol cas, un element molt positiu. Caldrà, però, assegurar la coherència i la unitat entre els diferents òrgans de garantia de drets per proporcionar la informació pertinent de forma clara a les persones que necessitin fer-ne ús i, lògicament, facilitant-hi l’accés i fent possible la gestió, tramitació i resposta amb la màxima eficiència. La posada en funcionament del canal intern d’informació i de la bústia ètica i de bona convivència, juntament amb la bústia de la síndica, ha de permetre anar construint un sistema de

garanties progressivament més sòlid i estructurat.

- **2024. Novetats en les infraestructures i funcionament de la Sindicatura**

Amb l'objectiu de millorar l'atenció a les persones que es dirigeixen a la síndica, i d'acord amb la vocació de servei, els principis d'autonomia, independència i confidencialitat que defineixen aquest òrgan, durant l'any 2024 s'han incorporat alguns canvis en la ubicació, les infraestructures i el funcionament de la Sindicatura.

Al gener del 2024 l'oficina de la síndica va canviar d'ubicació, dins el mateix edifici però en un espai de treball més obert, ampli i acollidor (pujada dels Alemanys, 16, 1r pis).

Com hem esmentat abans, des del mes de juny del 2024 disposem d'una nova via de contacte amb la Sindicatura que complementa les ja existents (telefònica, correu electrònic i postal i presencial). Aquesta nova via per presentar queixes davant la síndica de la UdG funciona en el marc del canal segur de participació per enfortir la integritat del sector públic; permet el contacte directe, segur i confidencial amb la Sindicatura, ja sigui facilitant les dades identificatives i de contacte o fent la comunicació de manera anònima, si la persona que presenta la queixa així ho demana.

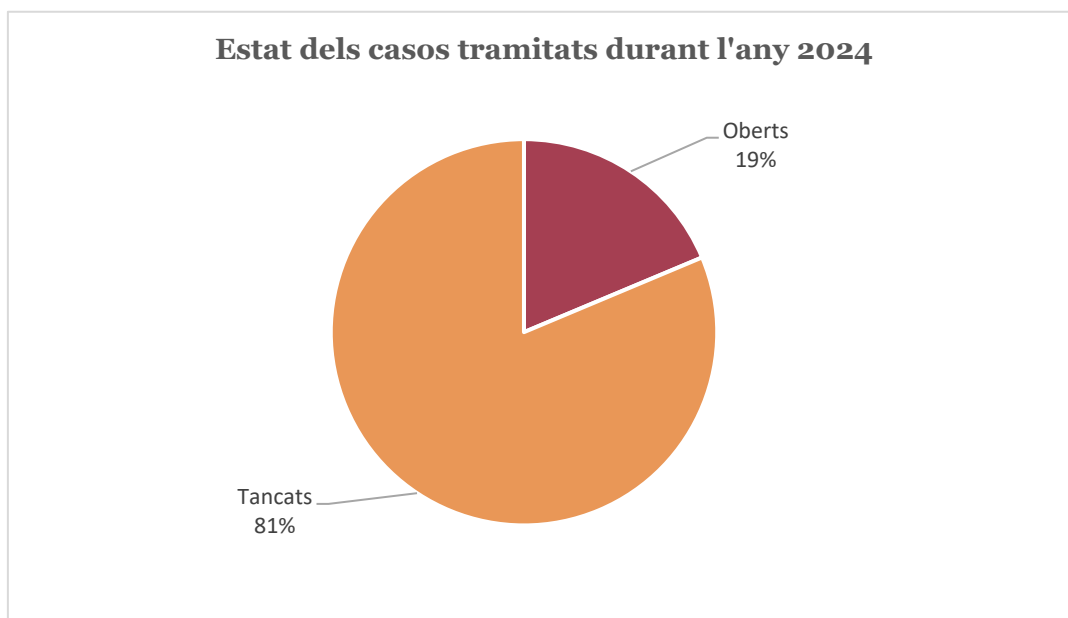
“El juny del 2024 es va obrir la nova pàgina web de la Sindicatura, amb un format renovat i actualitzat.”

El juny del 2024 es va obrir la nova pàgina web de la Sindicatura, amb un format renovat i actualitzat, que ofereix la informació estructurada en dos apartats ben diferenciats. A la banda esquerra de la pàgina es poden trobar els accessos directes a les vies de contacte amb l'oficina (canal segur de participació i correu electrònic) i les dades generals de contacte de la Sindicatura. A la part dreta hi apareix la

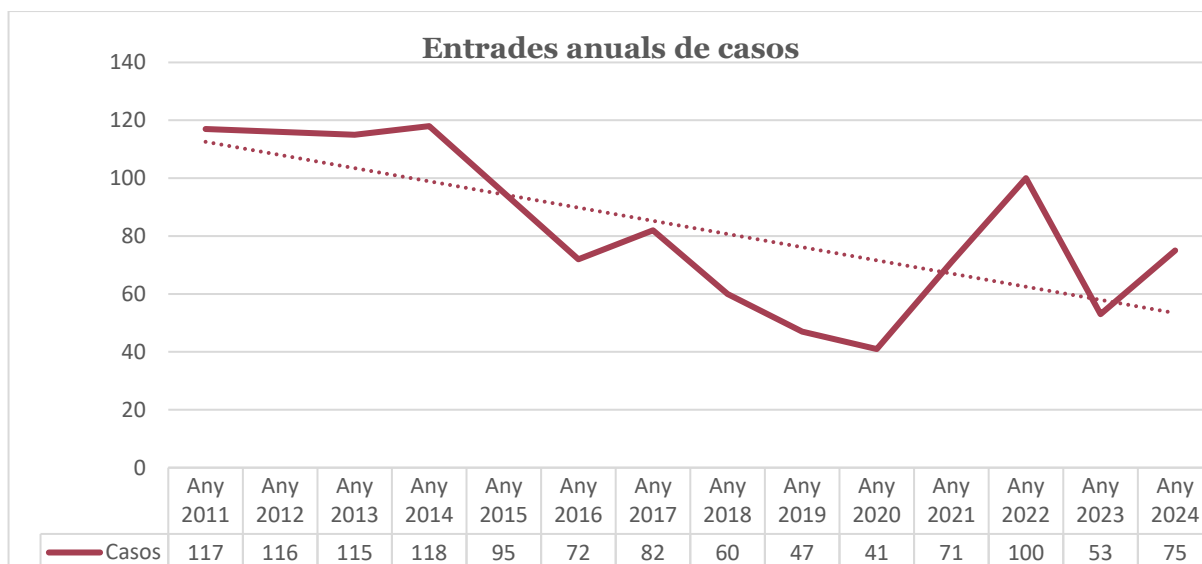
informació estructurada en blocs identificats per una imatge: presentació de la síndica, funcions i atribucions, preguntes freqüents, informes i memòries, històric i enllaços d'interès. Així mateix, s'hi ha inclòs un apartat de notícies i actualitat amb les informacions més rellevants dels actes, reunions o activitats d'interès als quals ha assistit o en què ha participat la síndica.

COMENTARI DE LES DADES

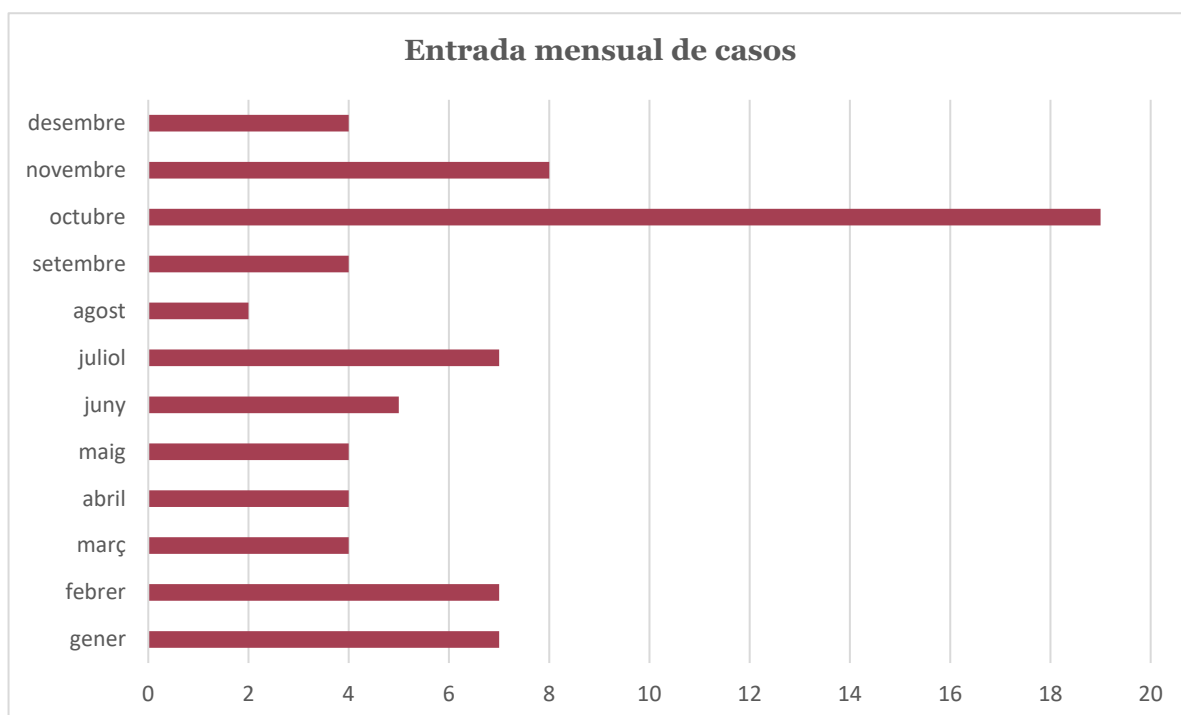
El **nombre total de casos presentats i atesos** per la síndica l'any 2024 ha estat de **75**, 61 dels quals s'han pogut tancar abans de final d'any i 14 es mantenen oberts a l'inici del 2025.

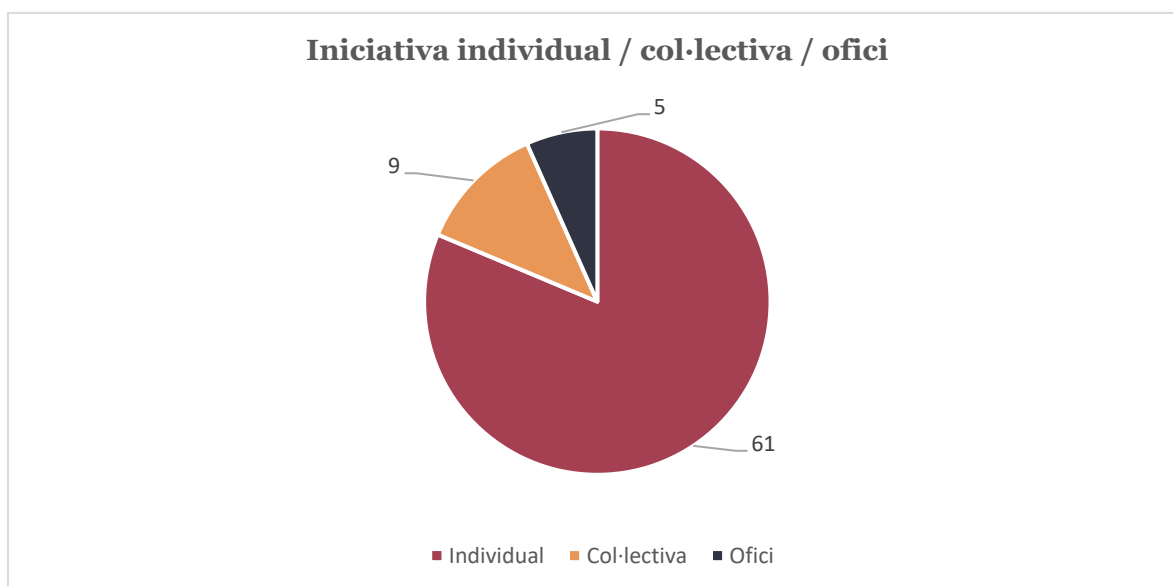
Globalment, les xifres són superiors a les del 2019 (47 casos) o 2020 (41 casos) i 2023 (53 casos) i similars a les de 2021 (71 casos). Cal recordar que l'augment de casos del 2021, i especialment el 2022 (100 casos), es va produir per les queixes i peticions rebudes en relació amb el procés de preinscripció, assignacions, reassignacions i matrícula als estudis de Medicina. Amb l'increment d'enguany podríem dir que, a poc a poc, l'activitat de la sindicatura es comença a acostar a l'època d'abans de la pandèmia.

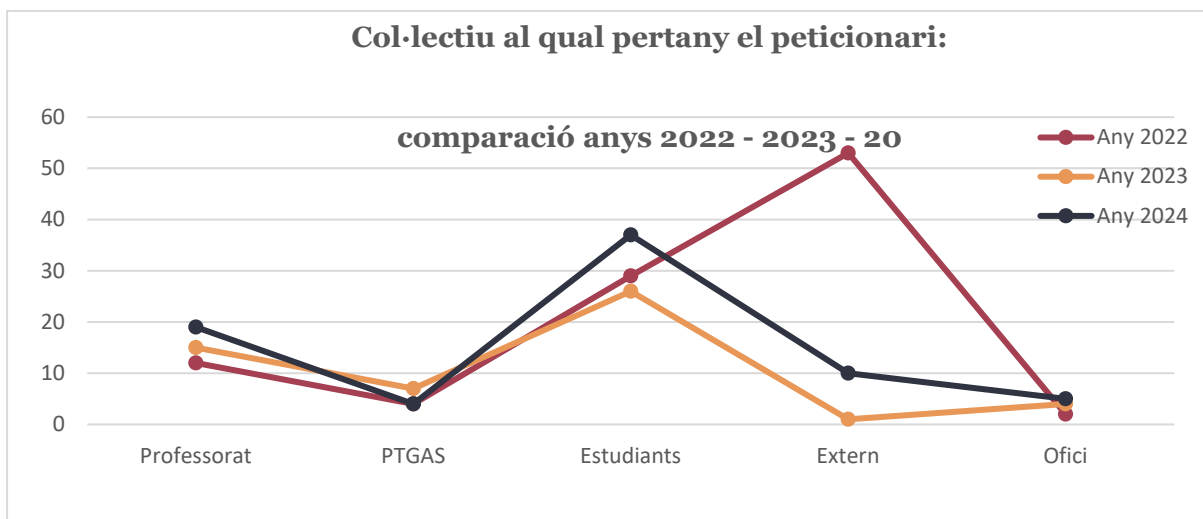
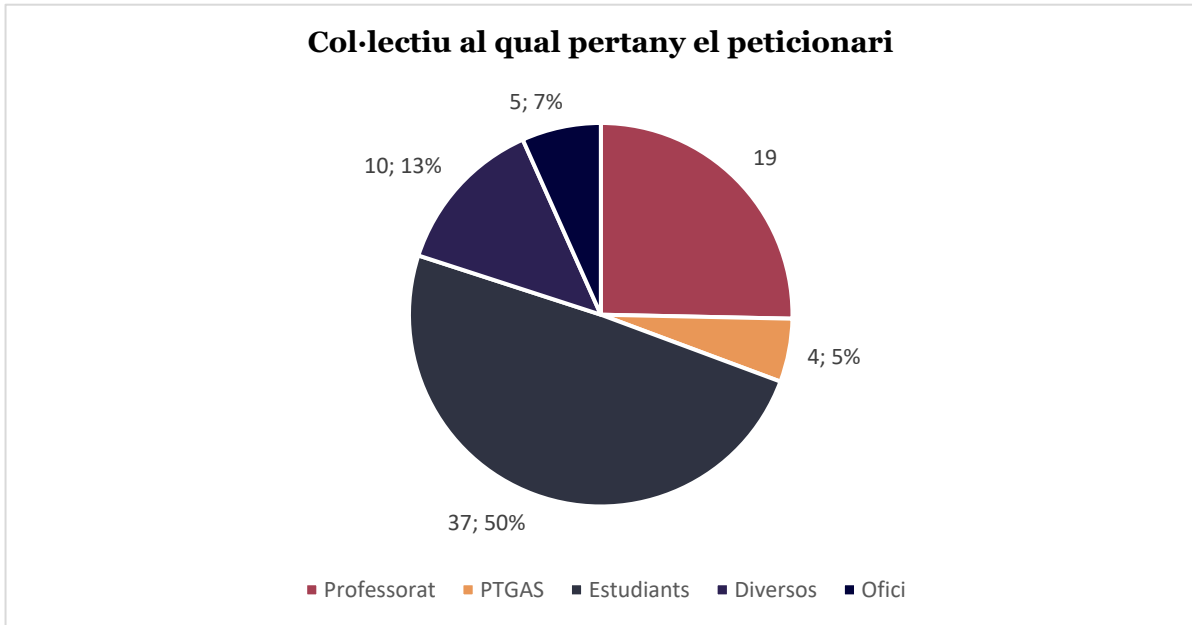
Els 75 casos tramitats s'han distribuït de manera molt regular al llarg de l'any, excepte el mes d'octubre, que es va notar un increment considerable, amb 19 casos nous, però cal esmentar que 10 d'aquests són específics d'un mateix tema i que podríem considerar un cas d'iniciativa col·lectiva, però com que es van presentar individualment així els hem comptabilitzat.

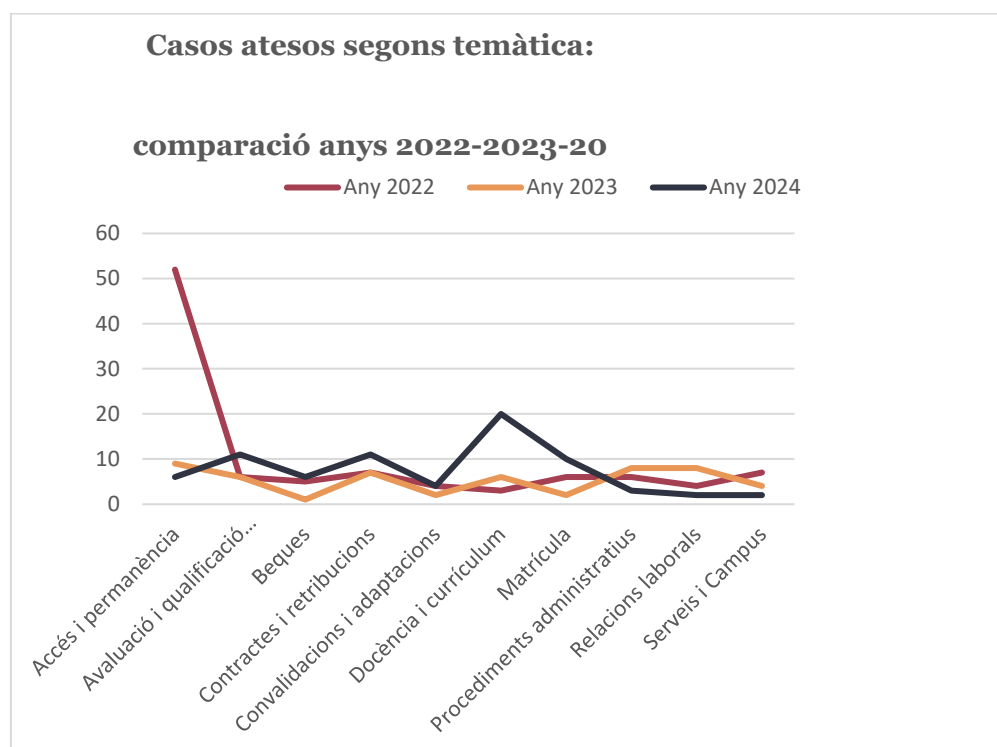
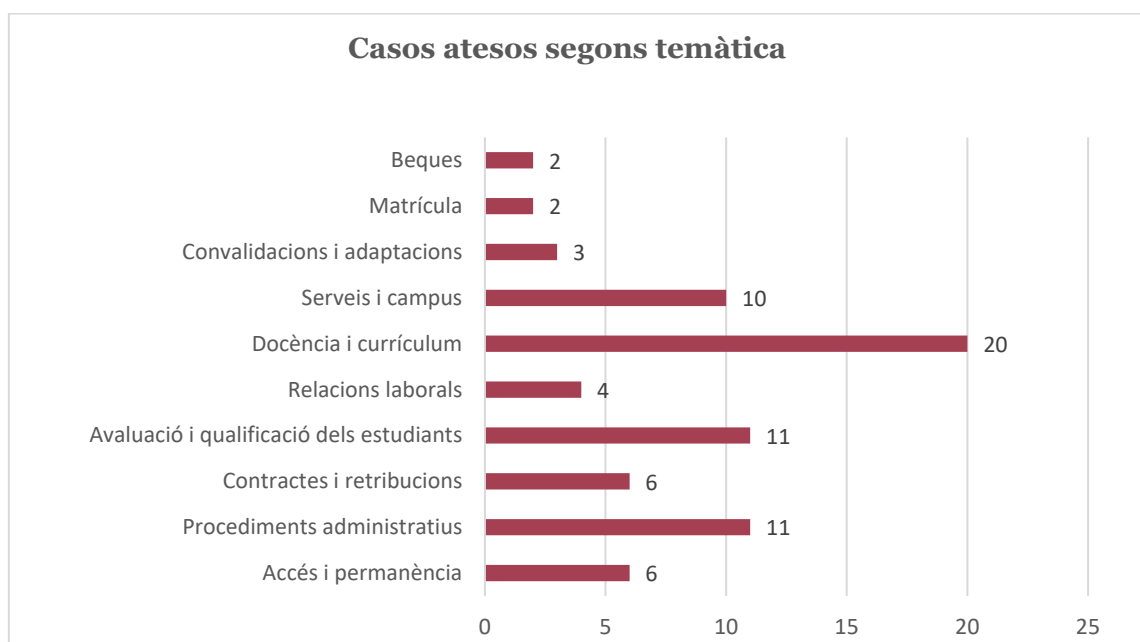
Hem iniciat cinc actuacions d'ofici relacionades amb el procés d'accés als estudis de Medicina i amb la gestió de la informació del procés d'assignació i matrícula; amb l'acreditació del nivell d'idiomes, per valorar la informació que es dona en relació amb la validesa dels certificats expedits; amb la incorporació dels estudis de doctorat a les convocatòries d'ajuts d'emergència; amb l'accés a la informació de la Comissió de Convivència i de la Comissió Antifrau i amb la tipologia de pràctiques que es realitzen en els estudis del Grau en Medicina i la seva relació amb la nova normativa de la Llei General de la Seguretat Social, sobre la inclusió en el sistema de la Seguretat Social d'alumnes que realitzin pràctiques formatives o pràctiques acadèmiques externes incloses en els programes de formació.

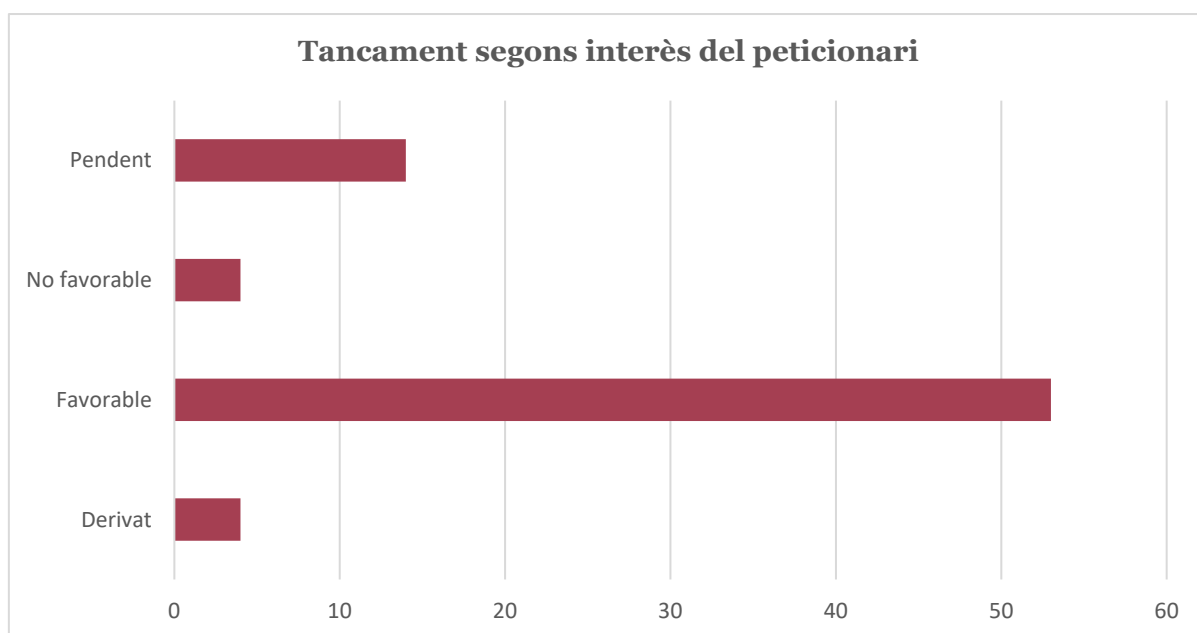
El **col·lectiu** del qual provenen més iniciatives continua sent l'estudiantat, amb gairebé la meitat dels casos (37); d'aquests, 18 són d'estudiants de grau, 11 de màster, 3 de postgrau, 2 de doctorat i 3 relacionats amb els serveis que ofereix la UdG als estudiants; el col·lectiu del PDI ha presentat enguany 19 casos, una xifra similar a la d'anys anteriors; el del PTGAS, 4 casos, i 10 casos s'han iniciat a petició de persones externes a la UdG.

Des del **punt de vista dels temes plantejats**, s'observa un augment considerablement dels casos relacionats amb la docència i el currículum, tenint en compte que dels 20 casos gestionats sota aquesta categoria 10 són d'una mateixa situació. S'estabilitzen els casos d'accés i permanència, un cop hem deixat de rebre queixes relacionades amb l'accés a Medicina. Veiem una lleugera alça en temes d'avaluació i qualificació dels estudiants; beques; contractes i retribucions; convalidacions i adaptacions i matrícula (11, 6, 11, 4 i 10 casos, respectivament). Baixen els casos de procediments administratius, relacions laborals o serveis i campus (3, 2 i 2 casos).

Pel que fa al tancament dels casos segons l'interès de la persona que fa la petició, el resultat continua essent positiu, ja que 53 casos han trobat solució favorable i 4 han resultat desfavorables a l'expectativa de la persona afectada.

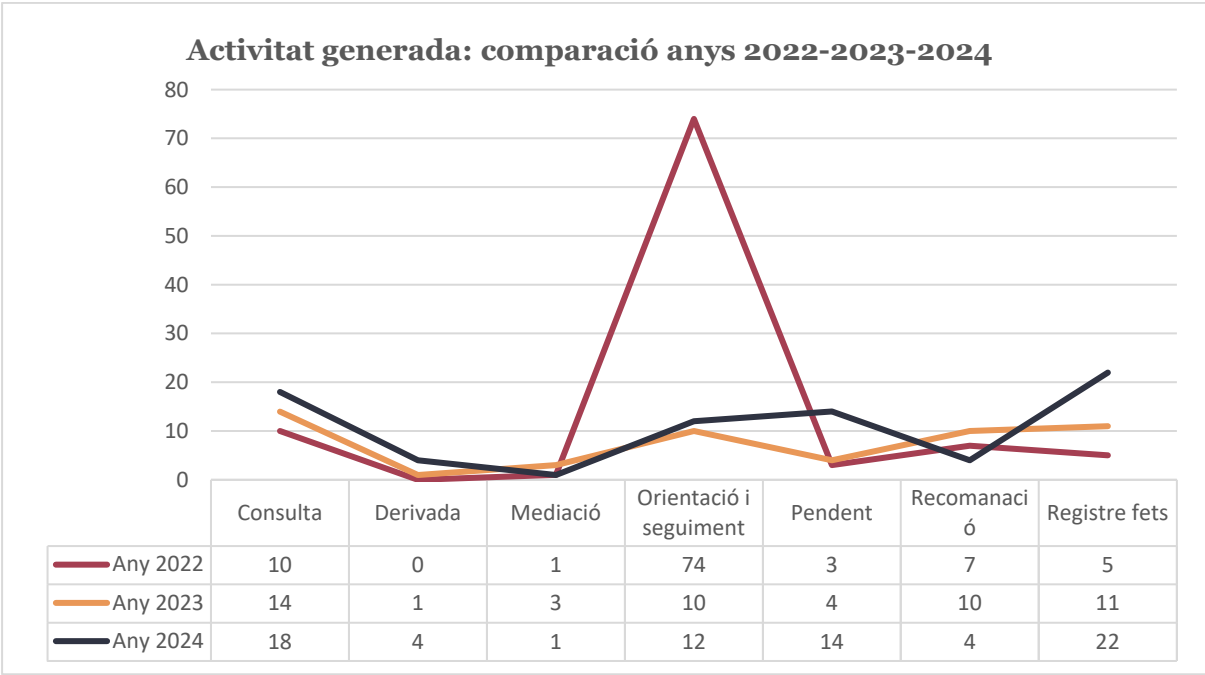
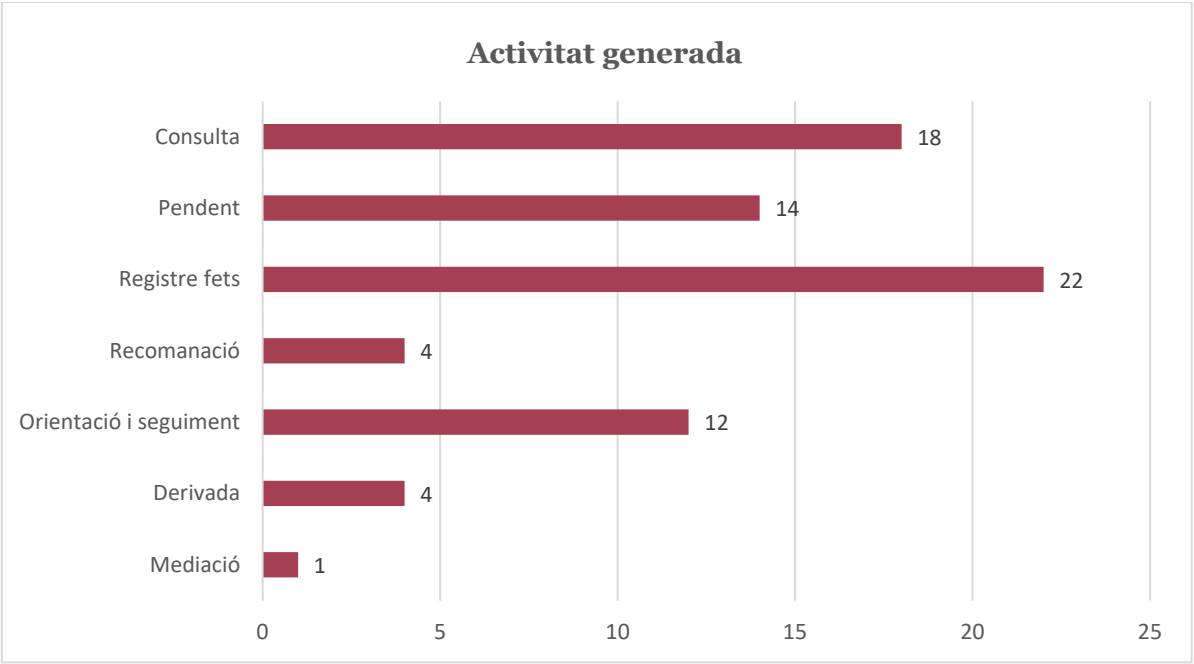

Favorable: quan el greuge presentat s'ha resolt favorablement als interessos de la persona.

Desfavorable: quan el greuge s'ha resolt de forma no favorable als interessos de la persona.

Entre els casos favorables, 18 han rebut informació i consell (amb la consideració de positiva i útil) i 22 han demanat només que es registressin els fets, sense més demanda, a efectes de deixar constància d'alguna disfunció que ha molestat els peticionaris, i 13 han obtingut una solució satisfactòria després de les actuacions derivades a partir dels consells o recomanacions de la síndica.

Pel que fa a l'**activitat generada amb la intervenció de la síndica**, la major part de casos atesos es poden considerar consultes (18) que han rebut algun tipus d'informació; la resta serien registre de fets (22), orientacions i seguiment (12) i recomanacions (4). Només hem tingut 1 cas que hagi comportat intervenir mitjançant una mediació per part de la síndica, i 4 s'han derivat a altres òrgans del sistema de garanties de la mateixa UdG o al Síndic de Greuges de Catalunya, ja que es tractava de casos fora de l'àmbit competencial de la síndica. Amb els expedients que han generat una recomanació, ens hem dirigit expressament a alguna instància o servei de la UdG per instar a prendre mesures concretes, mentre que les accions d'orientació i seguiment sovint impliquen l'acompanyament de la persona en el tractament i resolució del seu problema davant els serveis administratius o les autoritats acadèmiques pertinents.

CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS

Com cada any, la memòria de la síndica es clou amb algunes reflexions realitzades a partir de les dades d'activitat recollides en l'apartat anterior.

“En fer balanç de l’any 2024, durant el qual hem commemorat el trentè aniversari de la figura del Síndic o Síndica de la UdG (...) és més necessari que mai refermar el compromís amb la preservació, garantia i progrés dels drets i llibertats dels membres de la comunitat universitària.”

La responsabilitat i el compromís amb la millora de la qualitat universitària en el sentit més humà, ètic i social, així com l'interès pel bon funcionament de la institució i, en particular, la protecció dels drets i llibertats de les persones que la integren, ens obliga a fer una valoració de mirada llarga a partir dels aspectes comuns, transversals i —al meu parer— transcendents detectats en l'exercici de les meves funcions com a síndica.

En fer balanç de l'any 2024, durant el qual hem commemorat el trentè aniversari de la figura del Síndic o Síndica de la UdG, originàriament creada per defensar els drets dels estudiants, és més necessari que mai refermar el compromís amb la preservació, garantia i progrés dels drets i llibertats dels membres de la comunitat universitària. En aquest sentit, a risc de repetir el que ja hem exposat anteriorment, no ens cansarem de dir que cada cas que acull la sindicatura, sigui quina sigui la seva motivació, tipologia o possibilitats de resolució, ens aporta valuosos aprenentatges, consideracions, mesures, orientacions i consells que van més enllà de la qüestió particular i que ens permeten impulsar bones pràctiques,

millorar processos i procurar pel benestar i la qualitat de vida i per una òptima convivència universitària.

Per tant, l'anàlisi i valoració qualitativa de l'activitat portada a terme per la Sindicatura durant el 2024 ens porta a fer les següents reflexions i recomanacions entorn de dues temàtiques —totes dues centrades en l'avaluació— que volem destacar:

- Els processos d'avaluació i qualificació dels resultats acadèmics són un dels principals motius de queixa per part de l'estudiantat. Ja hem dit en ocasions anteriors que s'observen encara massa indicis de desconeixement de les normatives d'avaluació i qualificació, tant per part de l'estudiantat com del professorat, així com dificultats d'interpretació de la norma per imprecisions o ambigüitats. Concretament, en la Normativa reguladora dels processos d'avaluació i qualificació dels estudiants hi ha alguns buits i ambigüitats que caldria solucionar en futures revisions i modificacions. És el cas, per exemple, de la manca de precisió en els terminis necessaris entre la publicació de notes, la revisió de proves i les possibles recuperacions; recomanem, doncs, definir-los a la normativa amb un mínim de precisió, tot i que alhora aconsellem que les modificacions que es facin intentin mantenir l'equilibri, no sempre fàcil, entre la necessària precisió i la flexibilitat imprescindible perquè puguin aplicar-se en situacions diverses.

“És imprescindible assegurar el coneixement i la correcta aplicació de la norma.”

“Els centres —facultats i escola— i els seus equips directius —decanats i direcció— haurien de vetllar amb especial atenció per l’aplicació i desenvolupament de la normativa.”

Per altra banda, pel que fa al col·lectiu del professorat, és imprescindible assegurar el coneixement i la correcta aplicació de la norma, tant en el cas del professorat de nova incorporació com en el del professorat estable, particularment informant de les modificacions que es produeixin. En aquest sentit, la descripció de les avaluacions en el disseny de les assignatures esdevé un element essencial, i per això és recomanable ser especialment curosos en aquest aspecte. Així mateix, s’ha d’ajudar el col·lectiu d’estudiants perquè en sigui coneixedor, no només per defensar els seus drets sinó també perquè els processos de debat i les propostes de millora siguin compartits, sempre sobre la base del màxim respecte a l’autoritat acadèmica i la responsabilitat del professorat en els processos d’avaluació i de l’escrupolós compliment dels drets de l’estudiantat. Els centres —facultats i escola— i els seus equips directius —decanats i direcció— haurien de vetllar amb especial atenció per l’aplicació i desenvolupament de la normativa. En un futur immediat caldrà que les possibles revisions de la normativa tinguin també en compte les noves eines d’aprenentatge, com ara les derivades de l’anomenada intel·ligència artificial, que també poden ser eines d’avaluació.

- Les enquestes d’avaluació de la qualitat de la docència són un tema persistent en les queixes del professorat, tot i que el nombre de casos atesos a la Sindicatura és

“Un bon sistema d’avaluació de la qualitat de la docència és fonamental per garantir la qualitat de la formació universitària d’acord amb estàndards objectius i internacionals i amb clara vocació de millora. Però és un instrument, no un fi en si mateix.”

reduït. Més enllà de les discrepàncies habituals pel que fa a les mètriques i els procediments, totes legítimes i mereixedores d’atenció i valoració, sí que hem detectat un impacte a considerar en el benestar emocional i personal del professorat que es veu valorat negativament pels estudiants en les enquestes sobre l’actuació docent, més enllà dels efectes que òbviament tenen en aspectes administratius i de la carrera professional dels docents.

En els últims anys, per recomanació de la síndica, s’han incorporat millores en la guia per a l’administració de les enquestes; concretament, en les instruccions inicials s’hi ha inclòs la recomanació d’utilitzar sempre un llenguatge respectuós a partir de la crítica constructiva i el respecte a les persones avaluades. Si malgrat aquestes indicacions hi ha enquestes amb comentaris que es poden considerar ofensius, la persona avaluada pot sol·licitar-ne l’exclusió. Per altra banda, s’ha estès el dret d’al·legació a totes les respostes vàlides, ja que, més enllà de consideracions estadístiques, qualsevol avaluació ha de poder ser objecte d’al·legació.

Com a consideració general, voldria destacar que un bon sistema d’avaluació de la qualitat de la docència és fonamental per garantir la qualitat de la formació universitària d’acord amb estàndards objectius i internacionals i amb clara vocació de millora. Però és un instrument, no un fi en si mateix, i

“Si l’objectiu últim de l’avaluació de la docència és la millora de la qualitat, el factor humà és essencial; recomano valorar de forma contínua, amb la màxima participació possible dels sectors implicats, els impactes no desitjables que es produeixin en els processos d’avaluació de la qualitat de la docència, fent un èmfasi especial en els de caràcter personal i emocional del professorat.”

com a instrument ha d’estar al servei dels objectius finals: garantia de qualitat i excel·lència acadèmica en termes d’equitat i justícia; retiment de comptes basat en la participació dels membres de la comunitat universitària (estudiantat, professorat i PTGAS) i foment de la cultura de la qualitat que integri i impregni tota la institució universitària. Al fil d’aquesta consideració general, formulo una última reflexió i recomanació: si l’objectiu últim de l’avaluació de la docència és la millora de la qualitat, el factor humà és essencial; per tant, recomano valorar de forma contínua, amb la màxima participació possible dels sectors implicats, els impactes no desitjables que es produeixin en els processos d’avaluació de la qualitat de la docència, fent un èmfasi especial en els de caràcter personal i emocional del professorat.

Tanquem aquesta memòria amb un agraïment especial a les persones que s’han adreçat a la Sindicatura, per la confiança que han dipositat en nosaltres; als diferents estaments i persones de la UdG —serveis, unitats, càrrecs unipersonals i col·legiats, equips i comunitat universitària en general— que han col·laborat en el tractament i resolució de les situacions plantejades a la síndica, facilitant la resolució de problemes, conflictes o dubtes; a la Lluïsa Salas, responsable del suport administratiu a la síndica; al servei de Biblioteca, Edicions i Continguts i a l’ICE-SAID, que ens han ajudat en la millora del web i en el nou format d’edició de la memòria; a l’Àrea de Comunicació i Relacions Institucionals i als companys i companyes del Consell Social, per la seva

col·laboració en l'organització de la commemoració dels 30 anys de la Sindicatura; al Consell d'Estudiants, per la seva contribució a la revisió crítica però constructiva i per mantenir un contacte habitual amb la Sindicatura; en definitiva, a totes les persones que treballen cada dia per garantir el respecte als drets dels membres de la comunitat universitària i per ajudar a exercir-los amb responsabilitat individual i col·lectiva.

Universitat
de Girona

